

**UCHWAŁA NR II/21/24
RADY GMINY OLESNO**

z dnia 28 czerwca 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 w Gminie Olesno**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 i 834) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 w Gminie Olesno, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Olesno.

§ 3. Traci moc uchwała nr XVIII/153/20 Rady Gminy Olesno z dnia 30 grudnia 2020r. i uchwała nr XXXV/307/23 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Olesno na lata 2021-2024.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Szczebak

Załącznik do uchwały Nr II/21/24
Rady Gminy Olesno
z dnia 28 czerwca 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024- 2030
W GMINIE OLESNO**



Olesno, 2024

Spis treści

Rozdział I Regulacje prawne w zakresie przemocy domowej.....	str.3
1.1.Podstawa prawna.....	str.3
1.2.Akty prawa.....	str.3
Rozdział II Charakterystyka zjawiska przemocy.....	str.4
2.1. Pojęcie przemocy domowej.....	str.5
2.2. Rodzaje, formy oraz skutki przemocy.....	str.7
2.3. Fazy przemocy.....	str.12
Rozdział III Część diagnostyczna.....	str.14
3.1. Ogólne informacje o gminie Olesno.....	str.14
3.2. Skala zjawiska przemocy domowej.....	str.16
Rozdział IV Omówienie badań ankietowych.....	str.21
Rozdział V Analiza SWOT.....	str.29
5.1. Analiza mocnych i słabych stron.....	str.29
5.2. Analiza szans i zagrożeń.....	str. 30
Rozdział VI Adresaci programu.....	str. 30
Rozdział VII Realizatorzy programu.....	str.31
Rozdział VIII Cele i zadania grupy diagnostyczno-pomocowej na lata 2024-20230.....	str.31
Rozdział IX Finansowanie programu, monitoring oraz realizacja Gminnego Programu...str.34	
9.1. Finansowanie Programu.....	str.34
9.2. Monitorowanie Programu.....	str.34
9.3. Realizacja Gminnego Programu.....	str.35

Rozdział 1.

REGULACJE PRAWNE W ZAKRESIE PRZEMOCY DOMOWEJ.

1.1. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 w Gminie Olesno został opracowany na podstawie art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej – nazwę znowelizowano ustawą z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 535), która zaczęła obowiązywać w dużej części od 22 czerwca 2023r.

Cytując art.6 ust. 2 podanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

1.2. AKTY PRAWA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskie z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. Nr 78 poz. 483 ze zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024r. poz. 424)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023r. poz. 901 ze zm.)
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o policji (Dz.U. z 2024r. poz.145)
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2022r. poz. 2230)
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023r. poz.2151)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023r. poz. 1939)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023r. poz. 2809)
- Ustawa z dnia 6 czerwca Kodeks karny (Dz. U. z 2024r. poz.17)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2024r. poz. 37)
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023r. poz. 1550)
- Ustawa z dnia 23 kwietnia – Kodeks cywilny (Dz. U. 2023r. poz. 1610)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023r. poz. 1870)

Zmianą ustawy z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023r. poz. 535) zmieniono między innymi:

Zmianę nazewnictwa z przemocy w rodzinie na przemoc domową, diagnozowanie przemocy, nowe formy wsparcia dla osób doznających przemocy, oddziaływania korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne wobec osób stosujących przemoc. Powoływanie nowych Zespołów Interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych, monitoring po zakończeniu NK do 9 miesięcy. Obecnie w 2024 roku opublikowano akt jednolity ustawy.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poszerzyła od połowy sierpnia 2023r. katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który odąd będzie obejmował również:

- zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy;
- zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;
- zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie – jeżeli osoba doznająca przemocy domowej uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Wszystkie powyższe zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową będą mogły być wydane przez:

- Policję lub Żandarmerię Wojskową,
- sąd – postanowieniem o udzielenie zabezpieczenia,
- sąd – postanowieniem o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania

się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby doznającej przemocy, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa.

Rozdział 2.

CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Dzieci wychowujące się w rodzinach, w których krzywdzi się bliskich, przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub przemocy tej doznają. Uczą się, że przemoc to najlepszy i najbardziej skuteczny sposób rozwiązywania konfliktów. Jednak uczeniu się i naśladowaniu podlega jedynie pewien rodzaj agresywnej relacji, a nie konkretne zachowanie, np. bicie w określony sposób lub określonym narzędziem. Wiele osób, które w swoim dorosłym życiu stosują przemoc doznawało jej w dzieciństwie. Przemoc bywa przekazywana z pokolenia na pokolenie. Niektórzy z nich to osoby doznające ostrej przemocy fizycznej (bicie, celowe oparzenia, głodzenie), psychicznej (wyzwiska, straszenie, grożenie, szantaż, zamykanie w ciemnych, zimnych pomieszczeniach), seksualnej, ekonomicznej, cyberprzemocy (przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera)czy skrajnego zaniedbania. Przyczyny stosowania przemocy mogą być różne. Mogą one wynikać z przyczyn osobistych, stresu, z uzależnienia, z zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym. Istotnym czynnikiem sprzyjającym występowaniu przemocy domowej jest stres związany z aktualną sytuacją socjalno-ekonomiczną rodziny. Bezrobocie, problemy finansowe, mieszkaniowe czy zdrowotne, a także nawarstwianie się różnych problemów może wywoływać frustrację. To z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy domowej. Osamotnienie rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, izolacja, brak wsparcia z zewnątrz – osobistego lub instytucjonalnego – w sposób znaczący może wpływać na nasilenie zachowań związanych z przemocą.

Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiara” i „sprawca” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc domowa może być przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą domową są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety.

2.1. POJĘCIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Według definicji zawartej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw,

Przemoc to: „Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Przez osobę doznającą przemocy domowej - należy rozumieć:

„Małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustalo lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków, rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków, osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, małoletniego - wobec których jest stosowana przemoc domowa”.

Natomiast osobie stosującej przemoc domową - należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2, świadku przemocy domowej - należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

We współczesnym świecie przemoc domowa jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. Zakres, wielość form i skutki natury fizycznej, psychologicznej, zdrowotnej czy ekonomicznej sprawiają, że winno się ją uznać za zjawisko społeczne szczególnej kategorii. Przemoc niesie za sobą dotkliwe konsekwencje dla wszystkich osób, których dotyczy, zarówno ofiar, sprawców, jak również świadków jej stosowania. Następstwa te obejmują różne sfery życia i rzutują na funkcjonowanie na dalszych etapach. Przemoc domowa jest zjawiskiem, które występuje na całym świecie. Najczęściej dotyczy ona najsłabszych, którzy nie potrafią sami się obronić, przede wszystkim osoby starsze, kobiety i dzieci. Zjawisko przemocy domowej odkrywa wiele mitów i fałszywych przeświadczeń. Z jednej strony przeszkadzają one w pomaganiu ofiarom przemocy, z drugiej, służą usprawiedliwianiu sprawców.

Część błędnych przekonań powoduje, iż ofiary przemocy, uważają, że nie można temu zapobiec, że nie mają na to wpływu.

Rozwiązania zawarte w ustawie mają na celu ochronę przed przemocą domową oraz poprawę funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy na szczeblu centralnym, regionalnym oraz na szczeblu samorządu terytorialnego.

Kryteria przemocy domowej

· **Intencjonalność** – działania osoby stosującej przemoc domową nie są przypadkowe. Intencjonalność nie musi oznaczać celowego oznaczania celowego krzywdzenia bliskich i zadawania im bólu. Osoba stosująca przemoc dąży do uzyskania pełnej kontroli i władzy nad osobą doznającą przemocy, do jej bezwzględnej posłuszeństwa. Jest przekonana, że wie co jest dobre dla pozostałych członków rodziny, a w związku z tym posiada wyłączne prawo podejmować decyzje, ustalać zasady życia w rodzinie – pozostali muszą się podporządkować.

· **Dysproporcja siły** – nie chodzi tu jedynie o różnicę sił fizycznych, ale także przewagę związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp. W związku opartym na przemocy jeden z partnerów czuje się silniejszy, a drugi – słabszy. W wyniku kolejnych aktów przemocy różnica sił coraz bardziej się pogłębia, osoba doznająca przemocy staje się coraz bardziej bezradna, a osoba stosująca przemoc – coraz bardziej silna i bezkarna.

·**Naruszanie godności i praw** – osoba stosująca przemoc domową narusza godność osoby doznającej przemocy, poniża ją, ośmiesza, pozbawia wszelkich praw (np. do kontaktów z rodziną, godziwych warunków życia, itp.)

Powodowanie cierpienia i szkód – osoby doznające przemocy doznają zarówno szkód fizycznych jak i psychicznych. W wyniku wieloletniej przemocy domowej mogą dojść do przekonania, że zasługują na takie traktowanie.

2.2. RODZAJE, FORMY ORAZ SKUTKI PRZEMOCY

RODZAJE PRZEMOCY	FORMY PRZEMOCY	SKUTKI PRZEMOCY
Przemoc fizyczna	Jej celem jest zadanie osobie doznającej przemocy domowej bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. To forma agresji łącząca się naruszeniem granic ciała W nowym formularzu NK-A widnieje definicja: „ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne</i> ”. Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.	Bezpośrednie: uszkodzenia ciała - urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; następujące skutki: choroby w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczuciu zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne, itp.;
Przemoc Psychiczna	To zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne. W nowym formularzu NK-A widnieje definicja: „ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne</i> ”. Przejawia się poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie	Zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, jej poczucia własnej wartości i godności, uniemożliwienie podjęcia jakichkolwiek działań niezgodnych z zasadą posłuszeństwa, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu oraz wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, stały strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.

	snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.	
Przemoc seksualna	Według nowego formularza NK-A jest to: „ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych</i> ” Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytyka zachowań seksualnych, itp.	Obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się /lęk, strach, unikanie seksu/, uogólniona niechęć i obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, itp.
Przemoc ekonomiczna	Jest to celowe niszczenie czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. W nowym formularzu NK-A widnieje definicja: „ <i>niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne</i> ”. Przejawia się poprzez: Okradanie, zabieranie pieniędzy, nie łożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp [#] .	Całkowita zależność finansowa od partnera, niezaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, znalezienie się bez środków do życia.
Zaniedbanie	Jest formą przemocy ekonomicznej, oznacza naruszenie obowiązku do opieki ze strony drugich osób. To ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. W nowym formularzu NK-A widnieje zapis: „ <i>zaniedbanie, niezaspokojenie</i>	Obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, zaburzenia w rozwoju, zaburzenia relacji społecznych, brak wykształcenia, różne powstałe choroby w wyniku nieleczenia dziecka, depresja,

	<p><i>podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne”.</i></p> <p>Przejawia się poprzez: nie dawanie osobie niesamodzielnej w zaspokajaniu potrzeb środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.</p>	
<p>Cyberprzemoc</p>	<p>To przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera.</p> <p>W nowym formularzu NK-A widnieje definicja: „<i>Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej jest to: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne”.</i></p> <p>Przejawia się poprzez: agresja słowna, np. wyzywanie na czatach internetowych, zamieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów; zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych; włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania</p>	<p>obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności; trudności w nawiązywaniu kontaktów, izolowanie się; dzieci mogą wystąpić kłopoty z nauką, problemy psychologiczne, a także zdrowotne – bóle głowy, brzucha, problemy ze snem, depresja, próby samobójcze, samobójstwa[#].</p>

	<p>w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników; szantażowanie; ujawnianie sekretów; wykluczanie z grona „znajomych” w Internecie; celowe ignorowanie czyjejs działalności w sieci[#].</p>	
--	---	--

2.3. FAZY PRZEMOCY

Często przemoc domowa nie jest zdarzeniem jednorazowym. Jej powstanie powoduje cykliczne powtarzanie się. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker badając kobiety doznające przemocy w rodzinie opisała pewne cyklicznie pojawiające się w ich związkach zdarzenia. Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

1. **Faza narastania napięcia**
2. **Faza ostrej przemocy**
3. **Faza miodowego miesiąca**

<p>Faza narastającego napięcia</p>	<p>Początkiem cyklu jest wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe. Przyczyny mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja</p>
<p>Faza ostrej przemocy</p>	<p>Następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. W tej fazie najczęściej występuje interwencja, ofiary w efekcie decydują się wezwać pomoc czy złożyć skargę.</p>
<p>Faza miodowego miesiąca</p>	<p>To czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej, że to się więcej nie powtórzy. Ofiary zaś wierzą wbrew zdrowemu rozsądkowi, bo w głębi serca tego właśnie pragną. I nawet jeśli przed chwilą były gotowe uciec, teraz zostają. Sprawca nie jest w stanie długo pełnić takiej roli: z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się powtarzać.</p>

Przemoc domowa jest jedną z najczęstszych dysfunkcji społecznych prowadzącą do występowania chorób psychosomatycznych. Do najbardziej znamiennych objawów emocjonalnych, chorobowych i społecznych doświadczania przemocy domowej należą:

- Poważne obrażenia ciała, kalectwo, choroby somatyczne (np. bóle głowy, żołądka),
- Wyuczona bezradność (bierne znoszenie zachowań krzywdzących),
- Wzmożone napięcie emocjonalne, impulsywność,
- Zaburzenia depresyjne: obniżony nastrój, emocjonalne otępienie, niska samoocena, brak chęci do działania, negatywne myślenie o sobie, świecie, przyszłości, stany lękowe, płaczliwość, próby samobójcze;
- Zaburzenia lękowe: lęk przed podjęciem działania, przed krytyką, przed odrzuceniem; nieufność do otoczenia i brak umiejętności nawiązywania kontaktów społecznych; z zaburzeniami lękowymi często współwystępują zaburzenia odżywiania, depresję, uzależnienia;
- Zaburzenia adaptacyjne w pokonywaniu codziennych trudności;
- Uzależnienia (od alkoholu, narkotyków, leków uspokajających) będące próbą złagodzenia odczuwanego bólu psychicznego i fizycznego;
- Próby samobójcze.

Z powodu wielu następstw takich doświadczeń, cierpią nie tylko ci, którzy są ofiarami, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy tj. najczęściej dzieci. Tego typu doświadczenia uczą agresywnego stylu zachowania, zwiększają pobudzenie w sytuacjach z elementami agresji, zmniejszają opór przed agresywnym zachowaniem, zaburzają poglądy na rozwiązywanie konfliktów i zmniejszają wrażliwość na agresywne zachowanie. Olbrzymie koszty przemocy domowej ponoszą zarówno jednostki, ja i społeczeństwo. Są to także koszty ekonomiczne, związane ze świadczeniami medycznymi dla jej ofiar.

Rozdział 3.

CZĘŚĆ DI. AGNOSTYCZNA

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W GMINIE OLESNO.

Diagnozę problemu przemocy domowej opracowano na podstawie danych statystycznych pozyskanych z Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Oleśnie oraz informacji będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie. Przeprowadzenie diagnozy ma na celu oszacowanie skali problemu, jakim jest przemoc domowej, zbadanie wiedzy na temat przemocy, postaw i opinii. Pozyskane informacje będą stanowiły punkt wyjścia do dalszych działań, wskażą główne problemy, pokażą obszary, którymi należy się zająć, będą pomocne do opracowania niniejszego programu.

W trakcie realizacji Programu gromadzono dane dotyczące przemocy występującej na terenie gminy. Oszacowanie skali zjawiska było możliwe dzięki procedurze „Niebieskie Karty” i współpracy między służbami-realizatorami Programu (poniżej dane obejmujące lata 2021-2023).

3.1. OGÓLNE INFORMACJE O GMINIE OLESNO.

Gmina Olesno to gmina wiejska, położona na północno-wschodnim krańcu województwa małopolskiego, około trzydziestu kilometrów od Tarnowa, sąsiadująca bezpośrednio z Dąbrową Tarnowską. W obecnym podziale administracyjnym wchodzi w skład powiatu dąbrowskiego, a wraz z nim w skład województwa małopolskiego i jest jego najdalej wysuniętym na północny wschód krańcem. Teren, na którym położony jest powiat dąbrowski a wraz z nim gmina Olesno nazywany jest Powiślem Dąbrowskim, mikroregionem o typowo rolniczym charakterze. Gmina Olesno graniczy z gminami Mędrzechów, Bolesław, Gręboszów oraz Żabno. Olesno jest gminą średniej wielkości, zajmuje obszar 77,6 km². Olesno jako siedziba gminy i większości instytucji, stanowi naturalny ośrodek usługowy dla swoich trzynastu sołectw: Adamierz, Breń, Ćwików, Dąbrówka Gorzycka, Dąbrówki Breńskie, Niwki, Oleśnica, Pilcza Żelichowska, Podborze, Swarzów, Wielopole, Zalipie, Olesno.

Tabela 1. Liczba ludności w 2023 roku według poszczególnych miejscowości :

Miejscowość	Liczba ludności – stan na 31.12.2023 r.
Adamierz	260
Breń	103
Ćwików	811
Dąbrówki Breńskie	700
Dąbówka Gorzycka	211
Niwki	200
Olesno	1798
Oleśnica	815
Podborze	451
Pilcza Żelichowska	314
Swarzów	776
Wielopole	657
Zalipie	667
Ogółem liczba mieszkańców gminy	7763

Źródło: dane Urzędu Gminy Olesno według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku.

3.2. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Zbadanie zjawiska przemocy jest dość trudne. Często bowiem osoby doznające przemocy nie przyznają się do tego, co może być spowodowane, między innymi, racjonalizacją, usprawiedliwianiem sprawców, obwinianiem siebie. Przemoc, zarówno ta fizyczna, jak i psychiczna, jest zjawiskiem dość powszechnym w polskiej społeczności.

Niektóre osoby przemilczają zjawisko przemocy domowej, gdyż stanowi ona temat wstydlivy. Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Zdaniem specjalistów, rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą wskazują, że jest to jeden z ważnych problemów społecznych w Polsce. Istniejące statystyki pozwalają oszacować jedynie przybliżone rozmiary, ponieważ nie wszystkie akty przemocy są ujawniane.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie w ramach zadań określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.) realizuje zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udzielanie wszelkiej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc m.in. w formie pracy socjalnej.

1) STATYSTYKA GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DOTYCZĄCA PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY”

Tabela 1. Dane dotyczące procedury „Niebieskiej Karty”.

Procedura „Niebieskiej Karty”		Dane liczbowe wg poszczególnych lat		
		2021	2022	2023
Liczba prowadzonych procedur „NK” ogółem		15	22	14
W tym	Liczba „NK” założonych w danym roku	9	16	12
	Liczba „NK” kontynuowanych z poprzedniego roku	6	6	2
Liczba „NK” zakończonych ogółem		10	17	5
W tym	Ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	8	11	4
	Rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań	2	6	1
Liczba osób objętych działaniem zespołu/grup roboczych		33	44	37
Liczba przypadków odebrania dziecka w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy		0	0	0
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - C”		9	8	13
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - D”		10	8	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Analizując dane dotyczące procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021 do grudnia 2023 r. należy stwierdzić, iż do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło ogółem 37 „Niebieskich Kart”. Najwięcej „Niebieskich Kart” zostało założonych w 2022 roku – 16 „NK”.

W latach 2021 - 2023 Zespół Interdyscyplinarny prowadził również działania w stosunku do uruchomionych procedur „NK” z poprzednich lat.

Po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy oraz po dokonaniu analizy prowadzonych działań w rodzinach dokonywał zamknięcia „Niebieskiej Karty” z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej.

2) STATYSTYKA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE DOTYCZĄCA ILOŚCI SPRAWCÓW BIORĄCYCH UDZIAŁ W PROGRAMIE KOREKCYJNO-EDUKACYJNYM.

Zespół Interdyscyplinarnej ds. przemocy domowej podejmuje również działania interwencyjne wobec sprawców przemocy domowej m.in.:

- izolowanie sprawców od ofiar zgodnie z przepisami prawa,
- udzielanie informacji i kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programie Korekcyjno-edukacyjnym.

Tabela 2. Ilość sprawców przemocy biorących udział w programie korekcyjno-edukacyjnym

Rok	Liczba sprawców przemocy kierowanych do Programu korekcyjno-edukacyjnego/osób stosujących przemoc domową	Liczba sprawców przemocy uczestniczących w Programie korekcyjno-edukacyjnym/osób stosujących przemoc domową
2021	2	2
2022	3	1
2023	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GOPS w Oleśnie oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Tarnowskiej.

Z powyższych danych wynika, iż liczba osób utrzymuje się na niskim poziomie uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym. W odniesieniu do lat poprzednich liczba ta uległa zmniejszeniu. W analizowanych obecnie latach 2021-2023 roku na 6 sprawców zgłoszonych do uczestnictwa w programie 4 sprawców przemocy uczestniczyło w zajęciach.

3) STATYSTYKA PUNKTU INFORMACYJNO-KONSULTACYJNEGO - DOTYCZĄCA LICZBY UDZIELONYCH PORAD I KONSULTACJI

Tabela 3. Liczba udzielonych porad, konsultacji i wsparcia w Punkcie Konsultacyjnym

Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Punkt Konsultacyjny - liczba udzielonych porad i wsparcia		Według poszczególnych lat		
		2021	2022	2023
Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa ogółem		13	19	19
W tym	Medycznego	0	0	0
	Psychologicznego	7	5	7
	Prawnego	0	0	0
	Socjalnego	9	19	12

	Zawodowego i rodzinnego	0	0	0
Liczba udzielonych porad		25	58	62

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Punktu Informacyjno-konsultacyjnego działającego przy GOPS w Oleśnie.

4. STATYSTYKA KOMENDY POWIATOWEJ POLICJI DOTYCZĄCA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY OLESNO

Tabela 4. Interwencje Policji w rodzinie.

Interwencje	Liczba interwencji w latach		
	2021	2022	2023
Interwencje domowe ogółem	64	112	84
W tym:			
-związane z występowaniem przemocy w rodzinie i wdrożeniem procedury „Niebieskie Karty”	9	13	11
Liczba wszczętych postępowań karnych zakończonych wyrokami skazującymi	4	4	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji w Dąbrowie Tarnowskiej.

Powyższe dane wskazują, iż w 2022 roku była największa liczba interwencji Policji związanych z przemocą nieznacznie się zmniejszyła w stosunku do poprzednich lat. Nie świadczy to jednak o zmniejszeniu skali występowania zjawiska przemocy. Wciąż jest to zjawisko trudne do oszacowania. Osoby doznające przemocy najczęściej ukrywają fakt bicia, Rzadko również decydują się zgłaszać fakt przemocy i korzystać ze wsparcia i fachowej pomocy w instytucji zajmującej się przemocą. Często mamy do czynienia z występowaniem przemocy ukrytej, do której dochodzi w rodzinach, a nie ujętych w statystykach.

5. STATYSTYKA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII W OLEŚNIE.

W rodzinach, w których występuje przemoc równocześnie występuje problem alkoholowy, który przyczynia się w większości do przemocy w rodzinie.

Tabela 5. Statystyka GKRPAiN.

Rodziny z problemem alkoholowym	Według poszczególnych lat		
	2021	2022	2023
Liczba rodzin z problemem alkoholowym (na podstawie złożonych wniosków)	14	15	11

Liczba wniosków dotyczących skierowania na leczenie odwykowe (wnioski do sądu)	7	2	3
Liczba osób, które skorzystały z porad i konsultacji w PIK, W tym: z porad psychologa	57	56	49

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Alkoholizmowi w Oleśnie.

Problem alkoholowy jest jednym z głównych czynników przyczyniających się do agresywnych zachowań. W tych przypadkach konieczne jest by osoby stosujące przemoc w pierwszej kolejności podjęły leczenie odwykowe, a w późniejszym etapie uczestniczyły w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy/ osób stosujących przemoc domową.

Rozdział 4. **OMÓWIENIE BADAŃ ANKIETOWYCH**

Diagnozę problemu przemocy domowej opracowano na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych wśród młodzieży szkolnej oraz nauczycieli Zespołu Szkół im. Władysława Stanisława Reymonta w Brniu (klasy od II do IV różnych kierunków).

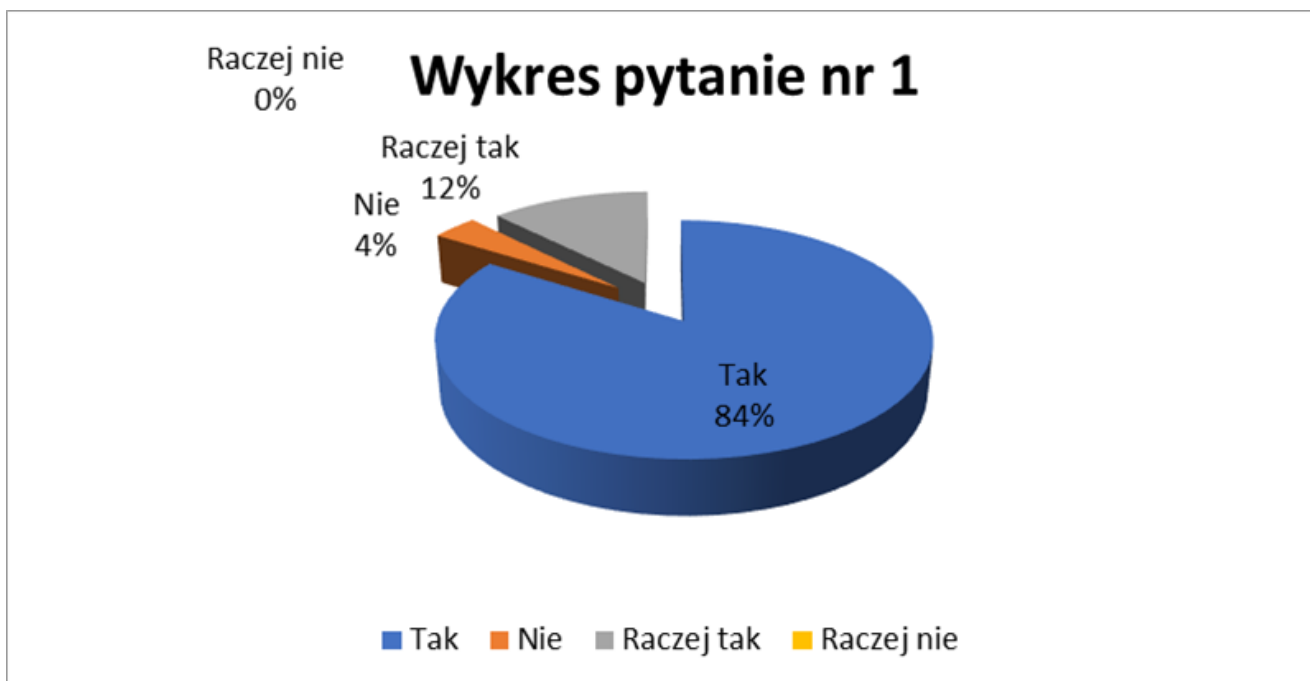
Przebadano 56 osób z tego 33 kobiety i 23 mężczyzn.

Wiek badanych:

Øponiżej 18 lat - 19 kobiet i 14 mężczyzn,

Ø18 -20 lat – 14 kobiet i 9 mężczyzn.

1. Czy wiesz czym jest przemoc?



Tak - 47 osób

Nie – 2 osoby

Raczej tak – 7 osób

Raczej nie – brak osób

Powyższe dane wskazują, że 87 % osób wie czym jest przemoc domowa.

2. Czy uważasz, że w niektórych sytuacjach warto użyć przemocy w stosunku do osób najbliższych?



Tak - 6 osób

Nie – 40 osób

Raczej tak – 3 osoby

Raczej nie – 7 osób

Na podstawie powyższych danych wynika że 80 % osób uważa, że nie można w niektórych sytuacjach użyć przemocy w stosunku do osób najbliższych.

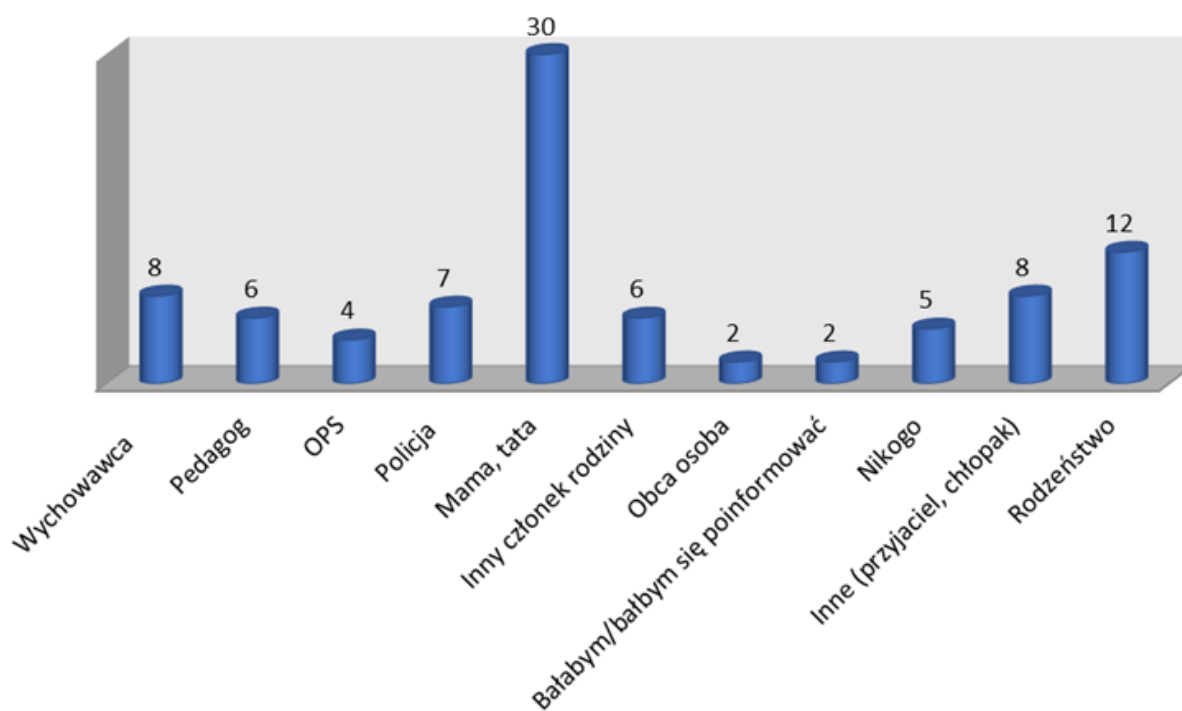
3. Czy uważasz, że byłeś lub jesteś ofiarą przemocy domowej?



Na powyższe pytanie nikt z badanych nie udzielił odpowiedzi.

4. Kogo byś poinformował/a gdybyś doznawał przemocy?

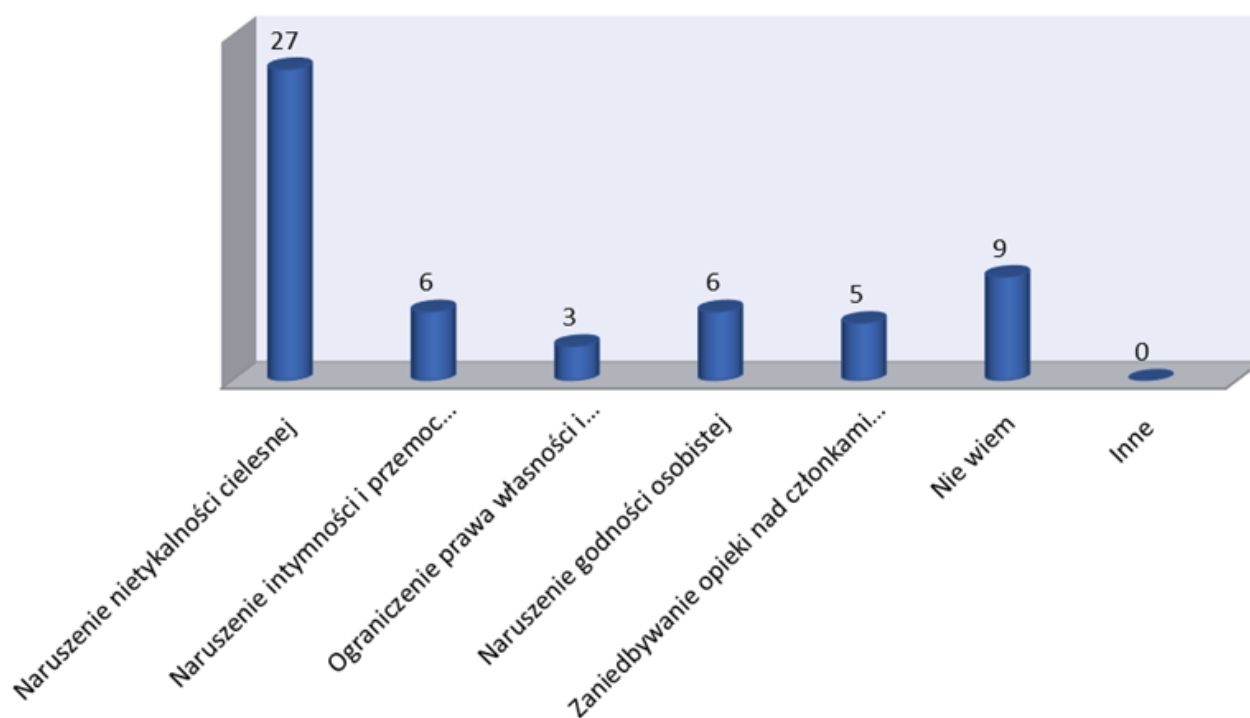
Wykres pytanie nr 4



Z przedstawionej analizy wynika, że większość ankietowanych o przemyśle domowej poinformowałby rodzica, rodziców. Na drugim miejscu znajduje się rodzeństwo. Wśród ankietowanej młodzieży ważnym elementem jest wychowawca, pedagog oraz Policja.

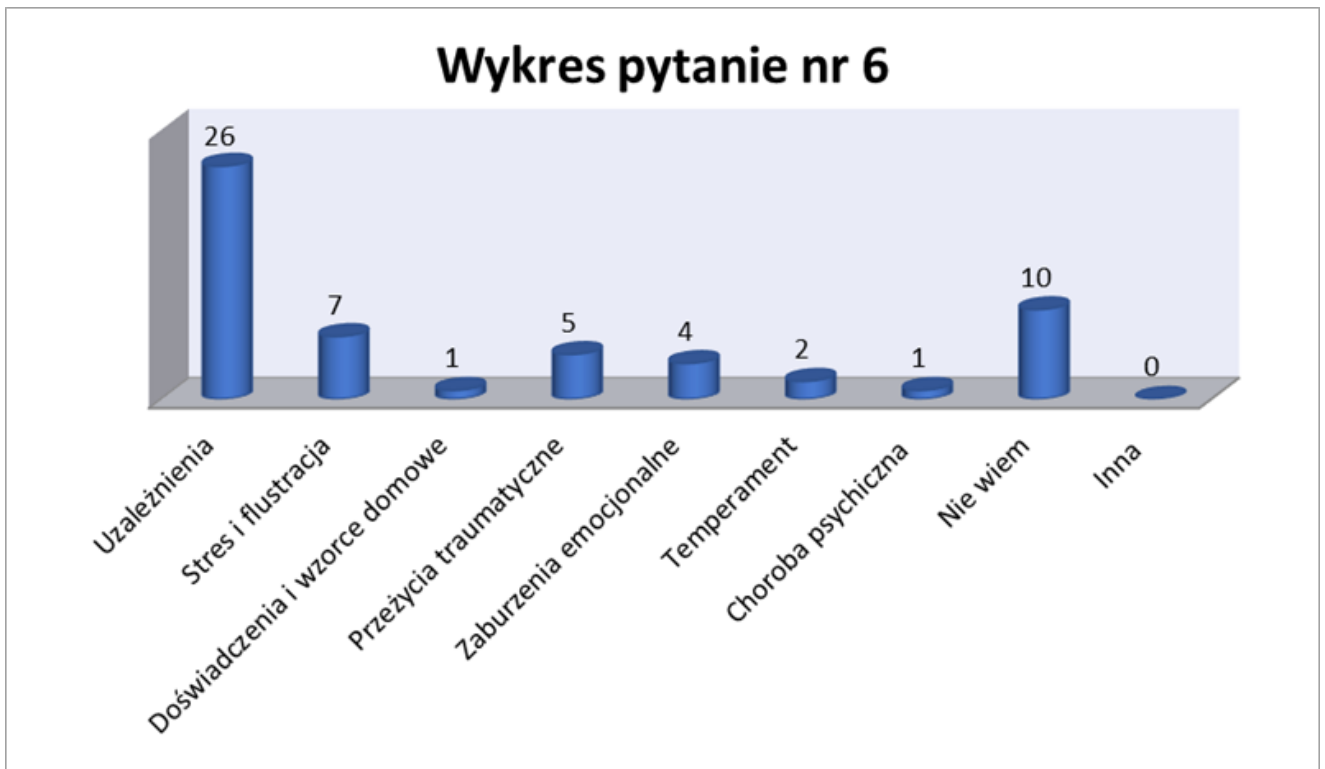
5. Jakie formy przemocy wg Twojej wiedzy występują najczęściej w rodzinach?

Wykres pytanie nr 5



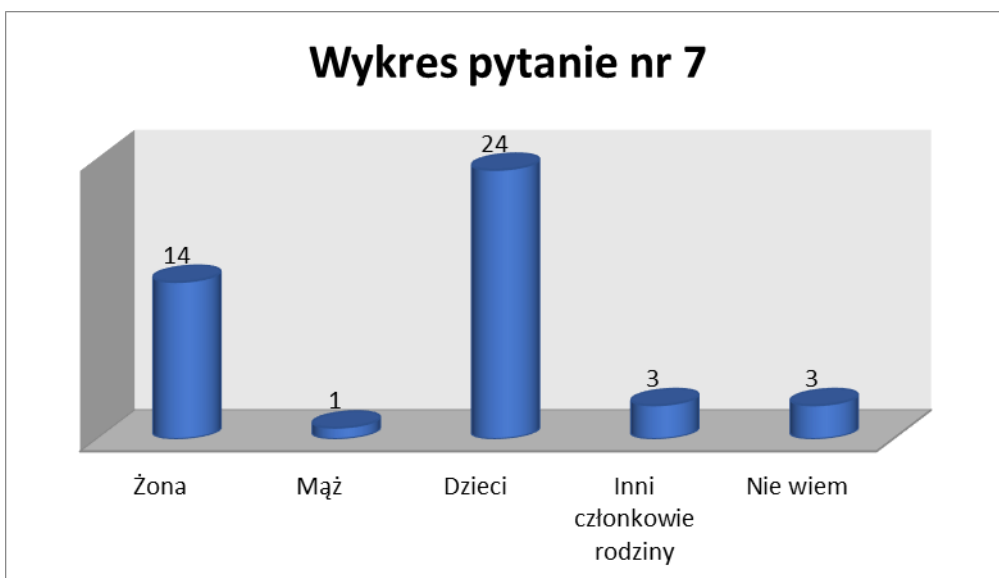
Z przedstawionego wykresu wynika, że anketowani uważają iż najczęściej w rodzinach występuję przemoc w formie naruszenia nietykalności cielesnej czyli przemoc fizyczna. Na tym samym poziomie znajduje się przemoc psychiczna oraz seksualna. Pozostała część osób nie umie się wypowiedzieć .

6. Jaka jest wg Ciebie najczęstsza przyczyna stosowania przemocy domowej?



Na podstawie powyższych danych znaczna liczba osób anketowanych uważa, że najczęstsza przyczyną stosowania przemocy domowej są uzależnienia. Uzależnienia wskazano na pierwszym miejscu.

7. Kto według Ciebie jest najczęściej ofiarą przemocy domowej?

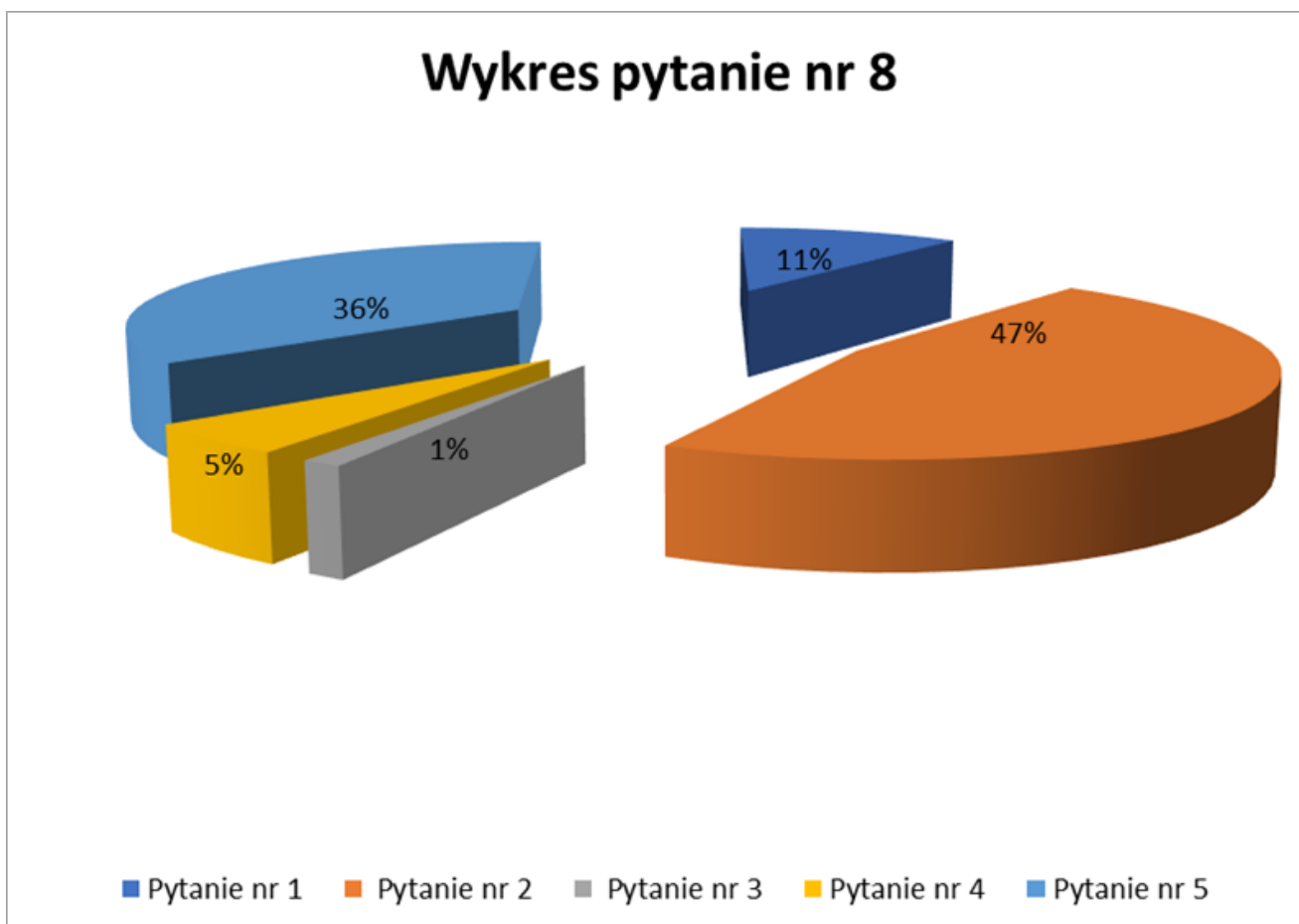


Powyższe dane wskazują, że anketowani uważają, iż najczęściej ofiarą przemocy domowej są dzieci oraz członkowie rodziny np. żona.

8. Zaznacz stwierdzenia, z którymi się zgadzasz.

1.Przemoc to wstyd	8 osób

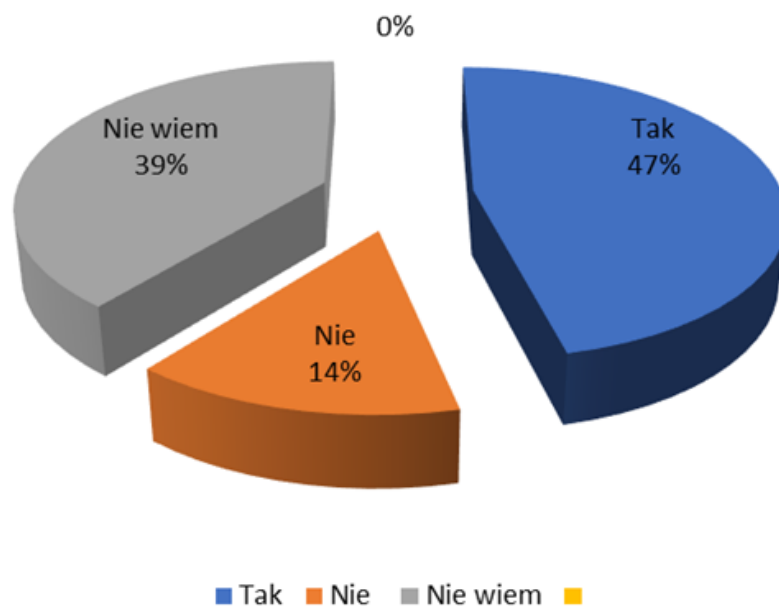
2.Przemoc jest przestępstwem	34 osoby
3.Rodzice mogą bić swoje dzieci, mogą na nie krzyczeć	1 osoba
4.Jeśli w domu ktoś bije, to znaczy, że ta osoba na to zasłużyła	4 osoby
5.Przemocy nie można ukrywać. Trzeba takie sytuacje zgłaszać	26 osób



Powyższa analiza wskazuje, że większość ankietowanych wie, że przemoc jest przestępstwem (47%) oraz, że przemoc nie można ukrywać i trzeba takie sytuacje zgłaszać (36%).

9. Czy twoim zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej?

Wykres pytanie nr 9



Tak - 26 osób

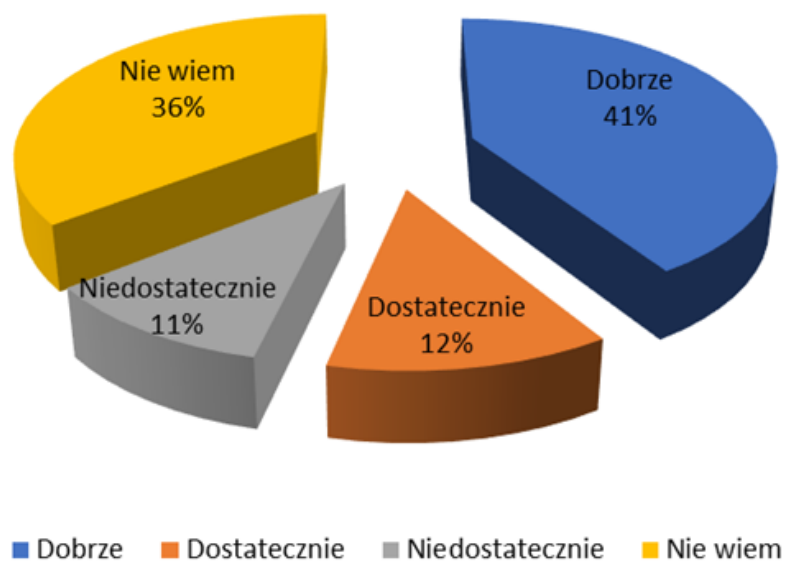
Nie – 8 osób

Nie wiem – 22 osoby

Biorąc pod uwagę wykres nr 9 można zauważyć , że prawie połowa ankietowanych uważa, że istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej (47%), pozostałe osoby tj. 39% nie umieją jednoznacznie się wypowiedzieć, a 14 % uważa, że nie.

10. Jak oceniasz prowadzone w szkole działania profilaktyczne związane z problemem przemocy domowej ?

Wykres pytanie nr 10



Dobrze - 23 osoby

Dostatecznie – 7 osób

Niedostatecznie – 6 osób

Nie wiem – 20 osób

Ankietowani uważają, że prowadzone działania profilaktyczne w szkole związane z problemem przemocy domowej są prowadzone dobrze oraz dostatecznie, tak uważa 53% osób. Natomiast 36 % nie umie się wypowiedzieć w tej sprawie, natomiast 11 % uważa, że są niedostateczne.

Rozdział 5. ANALIZA SWOT

W planowaniu strategicznym stosowane są różne techniki analityczne. Jednak najczęściej wykorzystywaną metodą jest Analiza SWOT, która opiera się na badaniu mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją.

Analiza SWOT pozwala oszacować potencjał, jakim gmina dysponuje w tym obszarze oraz określić stopień w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom rodzin mieszkających na jej terenie.

Analiza SWOT stanowi więc narzędzie pomocnicze pozwalające pogłębić ocenę otoczenia planowanego przedsięwzięcia, a także wewnętrznych aspektów warunkujących jego powodzenie. W niniejszej analizie zdefiniowano jedynie czynniki mające kluczowe znaczenie dla problematyki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

5.1. Analiza mocnych i słabych stron.

Na podstawie zebranych materiałów informacyjnych i danych statystycznych sporządzono diagnozę problemów związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej w Gminie Olesno.

Mocne i słabe strony praktyk przeciwdziałania przemocy przedstawiono w poniższej tabeli.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">● gotowość i umiejętność współpracy instytucji i organizacji pozarządowych,● doświadczenie zawodowe pracowników Pomocy Społecznej i innych Służb,● umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału kadrowego w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,● zasoby instytucjonalne,● znajomość środowiska lokalnego,● działanie Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,● zwiększająca się świadomość społeczna dotycząca problemu przemocy domowej i reagowanie na sytuacje przemocowe,● w ramach zawartego porozumienia dostępność do zapewnienia miejsc w OIK,● dobrze przeprowadzona diagnoza środowiska,● upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży działań informacyjnych, profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.	<ul style="list-style-type: none">● zbyt małe zaangażowanie przedstawicieli niektórych instytucji do realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,● brak miejsc na terenie gminy, gdzie można umieścić ofiarę,● brak chęci ze strony ofiar przemocy do korzystania ze wsparcia i pomocy psychologicznej i porad specjalistycznych,● brak w gminie organizacji samorządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy,● ograniczone środki finansowe na szkolenia dla osób zajmujących się działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy w Gminie,● brak w gminie grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

5.2. Analiza szans i zagrożeń.

Szanse	Zagrożenia
---------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ◆ kampanie dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej, ◆ natychmiastowa reakcja na pomoc, ◆ spotkania edukacyjne, prelekcje, pogadanki na temat przeciwdziałania przemocy dla różnych grup społecznych w szczególności do dzieci i młodzieży,, ◆ dostęp do poradnictwa specjalistycznego, ◆ możliwość wykorzystania istniejących przepisów prawa, wzrost kompetencji pracowników służb i instytucji realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ukrywanie przez członków rodziny problemu przemocy, ◆ niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy ze strony rodzin, ◆ utrzymujące się w społeczeństwie przekonania i stereotypy dotyczące przemocy oraz przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy domowej, ◆ bierność świadków przemocy, ◆ poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, ◆ dziedziczenie złych nawyków zachowań.
---	--

Rozdział 6. Adresaci programu.

Program jest skierowany do społeczności lokalnej z terenu Gminy Olesno, w szczególności do:

- 1) Rodzin i osób dotkniętych bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- 2) Rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- 3) Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

Rozdział 7. Realizatorzy programu.

Głównymi podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej są następujące instytucje:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Oleśnie,
- 3) Zespół Interdyscyplinarny w Oleśnie,
- 4) Punkt Konsultacyjny w Oleśnie,
- 5) Policja,
- 6) Sąd Rejonowy,
- 7) Prokuratura Rejonowa,
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 9) Placówki Oświatowe,
- 10) Placówki Służby Zdrowia,
- 11) organizacje pozarządowe.

ROZDZIAŁ VIII Cele i zadania grupy diagnostyczno – pomocowej na lata 2024-2030.

Zgodnie z znowelizowaną ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) Zespół Interdyscyplinarny stanowi istotny element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z lokalnych instytucji, podmiotów i służb podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy. Jego zadaniem jest m. in. Integrowanie działań instytucji lokalnych i zwiększanie efektywności podejmowanych działań interwencyjnych i pomocowych w momencie zaistniałego problemu.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego gminy Olesno wchodzi przedstawiciele:

- a) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie,
- b) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani w Oleśnie,
- c) Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Oleśnie,
- d) Szkoły Podstawowej w Oleśnie,
- e) Komendy Powiatowej Policji w Dąbrowie Tarnowskiej,
- f) Sądu Rejonowego w Dąbrowie Tarnowskiej.

Warunkiem przystąpienia podmiotu do Zespołu jest podpisanie porozumienia pomiędzy Wójtem Gminy Olesno a danym podmiotem w sprawie udziału w pracach Zespołu.

Zadaniem Zespołu jest w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powołanie grup diagnostyczno- pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 9) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia.

Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej w indywidualnych przypadkach. Każdy członek Zespołu i grup diagnostyczno – pomocowych składa pisemne oświadczenie o zachowaniu poufności wszelkich informacji danych uzyskanych przy realizacji zadań. Obowiązek ten rozciąga się także na okres po ustaniu członkostwa w Zespole oraz w grupach diagnostyczno-pomocowych. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. Prace w ramach grup diagnostyczno-pomocowych są prowadzone w zależności od potrzeb zgłaszanych przez Zespół lub wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi:

- 1) pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie;
- 2) funkcjonariusz Policji, Komendy Powiatowej Policji w Dąbrowie Tarnowskiej;

W sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także żołnierz Żandarmerii Wojskowej.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej mogą także wchodzić:

- 1) pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- 2) asystent rodziny;

- 3) nauczyciel, pedagog, wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego;
- 4) osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny;
- 5) przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

W sprawach osób stosujących przemoc domową, pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora sądowego, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także kurator sądowy.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- 1) dokonanie na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających pomocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury „Niebieskie karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- 3) realizacja zadań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 5) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
- 6) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
- 7) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” lub wszczęcia procedury „Niebieskie karty”;
- 8) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Pracę Zespołu Interdyscyplinarnego w Oleśnie oraz grup diagnostyczno-pomocowych reguluje przyjęty w dniu 21 września 2023 r. Regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Olesno oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych.

ROZDZIAŁ IX

Finansowanie programu, monitoring oraz realizacja Gminnego Programu.

9.1. Finansowanie Programu

Źródło finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 będzie pozyskane ze środków własnych Gminy Olesno. Może być finansowany z dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

9.2. Monitorowanie Programu

Stały coroczny monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzanie efektywności prowadzonych działań, podejmowanych zadań i sposobów ich realizacji, by w konsekwencji zwiększyć efektywność pracy poszczególnych jednostek w zakresie zjawiska przemocy domowej. Ważna jest szybkość reagowania na ujawniane przypadki przemocy domowej, odpowiednie reagowanie i podejmowanie wszelkich dostępnych działań, by minimalizować problem przemocy domowej, łagodzić jego skutki a także podnieść świadomość społeczną w tym zakresie. Monitorowanie realizacji Programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. W ramach monitoringu systematycznie gromadzone będą dane dotyczące realizacji określonych działań dotyczących problemu przemocy domowej, co umożliwi ocenę postępu jego realizacji. Uzyskane informacje będą służyć sprawdzeniu efektywności i skuteczności podejmowanych działań programowych.

Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie do 31 marca roku następnego poprzez prowadzenie statystyk ich analizę jakością i ilościową a z realizacji zadań programowych sporządzane będą sprawozdania roczne wg następujących wskaźników:

- a) liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z tytułu przemocy domowej, liczba osób w rodzinach,
- b) liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”,
- c) liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w ciągu roku,
- d) liczba zakończonych procedur „Niebieskie karty” w tym z tytułu ustania przemocy domowej,
- e) liczba interwencji domowych policji,
- f) liczba utworzonych grup diagnostyczni-pomocowych,
- g) liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych,
- h) liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych,
- i) liczba osób objętych poradnictwem oraz liczba udzielonych porad,
- j) liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową,
- k) liczba osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową,
- l) liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności edukacyjnej, informacyjnej oraz szkoleniowej, liczba osób, które wzięły w nich udział.

9.3. Realizacja Gminnego Programu.

Wdrażanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024-2030 rozpocznie się w 2024 roku i będzie kontynuowany do końca 2030 roku.

Zadania zaplanowane do realizacji w ramach Programu będą wdrażane w formie ciągłej.